

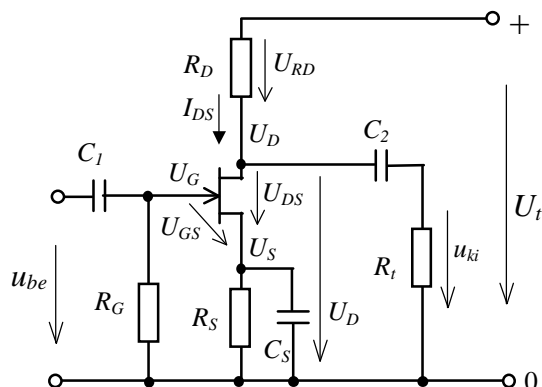
7. TÉMA

ELEKTRONIKA

Térvezérlésű tranzisztoros AC erősítők

Feladatok

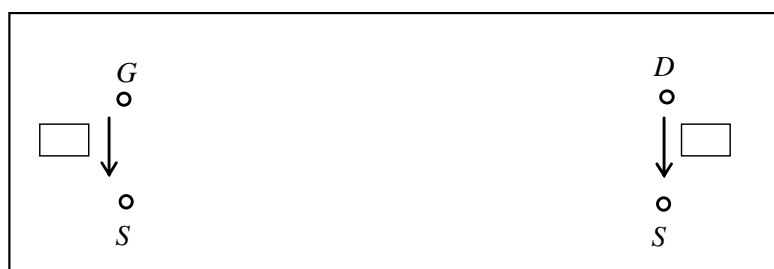
1. Térvezérlésű tranzisztorral (*JFET*) megvalósított közös source-ú (*FS*) erősítő kapcsolás látható az ábrán.

Adatok:

- a tápfeszültség : $U_t = 12 \text{ V}$
- a drain ellenállás: $R_D = 1,2 \text{ k}\Omega$
- a tranzisztor meredeksége: $g_m = S = 4,8 \text{ mS}$
- a gate ellenállás : $R_G = 1 \text{ M}\Omega$
- a terhelő ellenállás: $R_t = 1,2 \text{ k}\Omega$

- a) Rajzolja le a kapcsolás váltakozó áramú (kisjelű) fizikai helyettesítő képét!

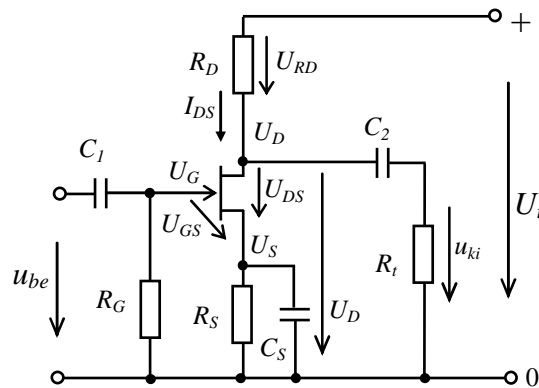
- b) Számítsa ki az erősítő A_u feszültségerősítését!

$$A_u = ?$$

2. Egy „n” csatornás térvezérlésű tranzisztorral (*JFET*) megvalósított közös source-ú (*FS*) erősítő kapcsolás látható a 3. ábrán.

Adatok:

– a tápfeszültség:	$U_t = 24 \text{ V}$
– a gate ellenállás értéke:	$R_G = 1 \text{ M}\Omega$
– a drain ellenállás értéke:	$R_D = 6 \text{ k}\Omega$
– a terhelő ellenállás értéke:	$R_t = 1,2 \text{ k}\Omega$
– a vezérlőfeszültség:	$U_{GS} = -2 \text{ V}$
– a tranzisztor meredeksége:	$g_m = S = 2 \text{ mS}$
– az $U_{GS} = 0 \text{ V}$ vezérlőfeszültséghez tartozó áram:	$I_{DSS} = 8 \text{ mA}$
– az $I_{DS} = 0$ áramhoz tartozó elzáródási feszültség:	$U_0 = -4 \text{ V}$

3. ábra.

a) Határozza meg a kapcsolás I_{DS} munkaponti áramát, a drain-ellenállás U_{RD} , valamint a *JFET* drain-elektrodájának U_D feszültségét!

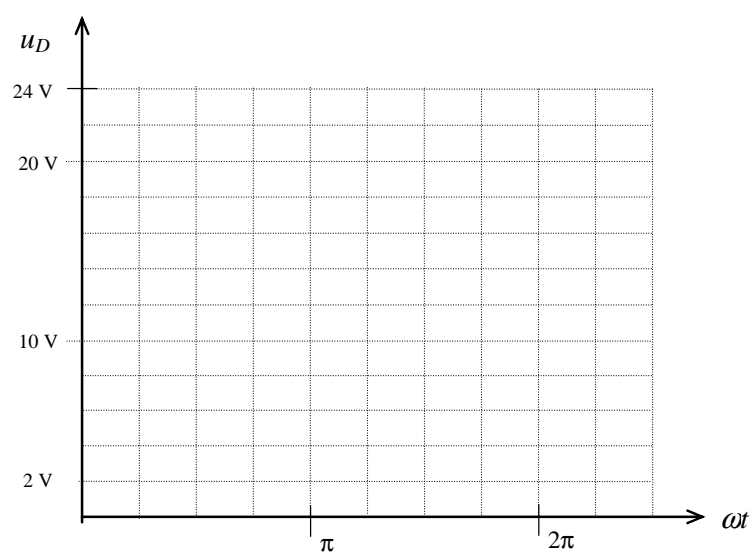
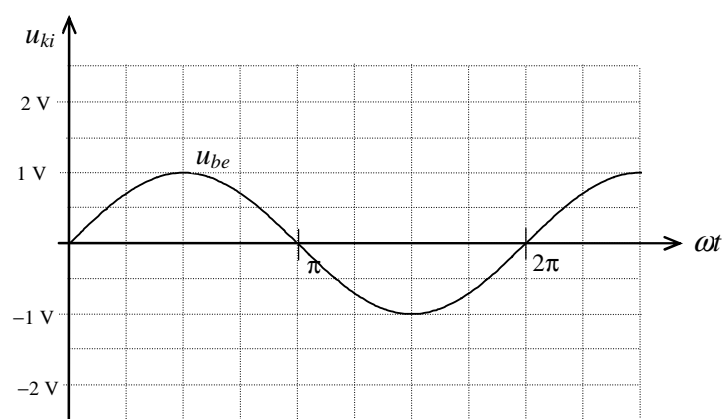
$$I_{DS} = ? \quad U_{RD} = ? \quad U_D = ?$$

b) Számítsa ki az erősítő A_u feszültségerősítését! Adja meg az erősítés értékét *dB*-ben is! Határozza meg az R_{be} bemeneti és az R_{ki} kimeneti ellenállás értékét!

$$A_u = ? \quad A_u[dB] = ? \quad R_{be} = ? \quad R_{ki} = ?$$

c) Rajzolja be léptékhelyesen a megadott koordináta-rendszerekbe

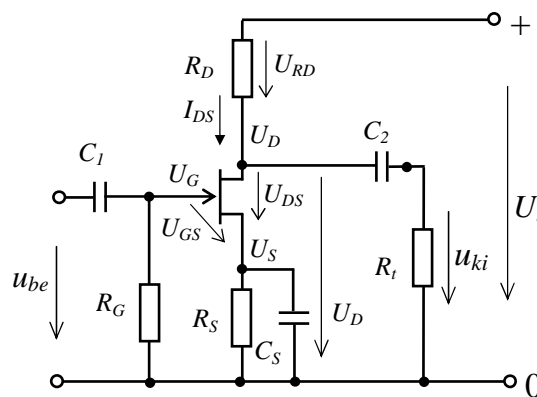
- a kapcsolás u_{ki} kimeneti feszültségének időfüggvényét
  - a tranzisztor drain elektrodáján mérhető u_D feszültség időfüggvényét,
- ha a bemeneti feszültség: $u_{be} = 1 \cdot \sin \omega t \text{ [V]}$!

3. Egy 2N5459 típusú „n”csatornás térvezérlésű tranzisztorral (*JFET*) megvalósított közös source-ú (*FS*) erősítő kapcsolás látható az 1. ábrán.

Adatok:

– tápfeszültség:	$U_t = 12 \text{ V}$
– gate ellenállás:	$R_G = 1 \text{ M}\Omega$
– terhelő ellenállás:	$R_t = 4 \text{ k}\Omega$
– vezérlőfeszültség:	$U_{GS} = -1,8 \text{ V}$
– a tranzisztor drain-source feszültsége:	$U_{DS} = 5,1 \text{ V}$
– az $U_{GS} = 0 \text{ V}$ vezérlőfeszültséghez tartozó telítési áram:	$I_{DSS} = 6 \text{ mA}$
– az $I_{DS} = 0$ áramhoz tartozó elzáródási feszültség:	$U_0 = -3 \text{ V}$

1. ábra.

a) Határozza meg a kapcsolás I_{DS} munkaponti áramát, az R_S source-ellenállás, az R_D munkaellenállás értékét, valamint a *JFET* drain-elektrodájának U_D feszültségét!

$$I_{DS} = ? \quad R_S = ? \quad U_{RD} = ? \quad R_D = ? \quad U_D = ?$$

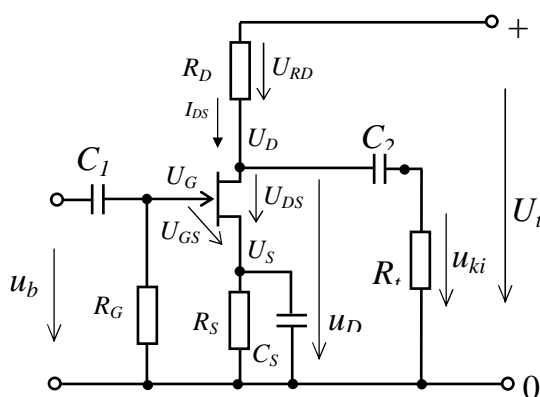
b) Számítsa ki az erősítő A_u feszültségerősítését! Adja meg az erősítés értékét *dB*-ben is! Határozza meg az R_{be} bemeneti és az R_{ki} kimeneti ellenállás értékét!

$$g_m = S = ? \quad A_u = ? \quad A_u[dB] = ? \quad R_{be} = ? \quad R_{ki} = ?$$

4. Egy 2N5459 típusú „n”csatornás térvezérlésű tranzisztorral (*JFET*) megvalósított közös source-ú (*FS*) erősítő kapcsolás látható az ábrán.

Adatok:

– a tápfeszültség:	$U_t = 12 \text{ V}$
– a gate ellenállás:	$R_G = 1 \text{ M}\Omega$
– a terhelő ellenállás:	$R_t = 3 \text{ k}\Omega$
– a vezérlőfeszültség:	$U_{GS} = -2 \text{ V}$
– drain ellenállás:	$R_D = 3 \text{ k}\Omega$
– a tranzisztor meredeksége:	$g_m = S = 2 \text{ mS}$
– az $U_{GS} = 0 \text{ V}$ vezérlőfeszültséghez tartozó telítési áram:	$I_{DSS} = 8 \text{ mA}$
– az $I_{DS} = 0$ áramhoz tartozó elzáródási feszültség:	$U_0 = -4 \text{ V}$

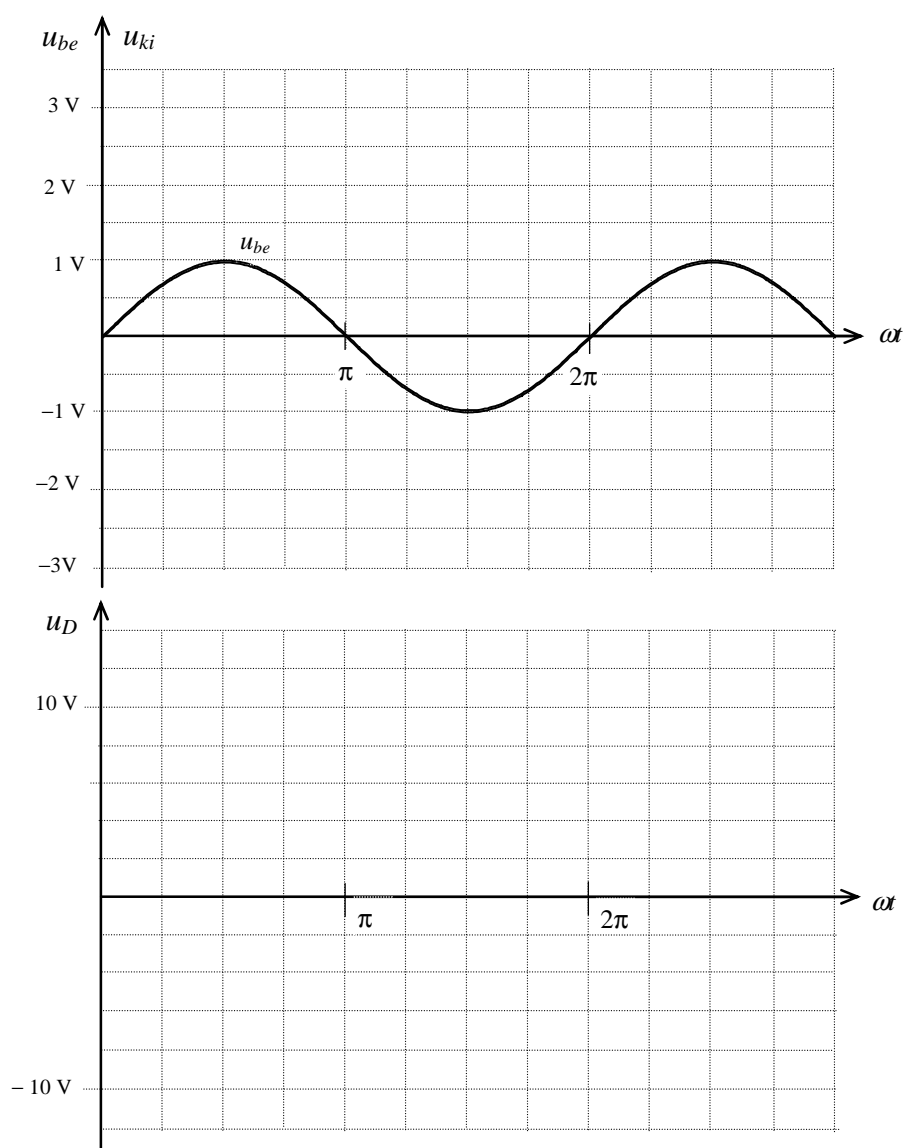
- a) Határozza meg a kapcsolás I_D munkaponti áramát, az R_S source-ellenállás, az R_D munkaellenállás értékét, valamint a *JFET* drain-elektrodájának U_D feszültségét!

$$I_D = ? \quad U_{RD} = ? \quad U_D = ?$$

- b) Számítsa ki az erősítő A_u feszültségerősítését! Adja meg az erősítés értékét *dB*-ben is! Határozza meg az R_{be} bemeneti és az R_{ki} kimeneti ellenállás értékét!

$$A_u = ? \quad A_u[\text{dB}] = ? \quad R_{be} = ? \quad R_{ki} \cong ? \quad R_{ki} = ?$$

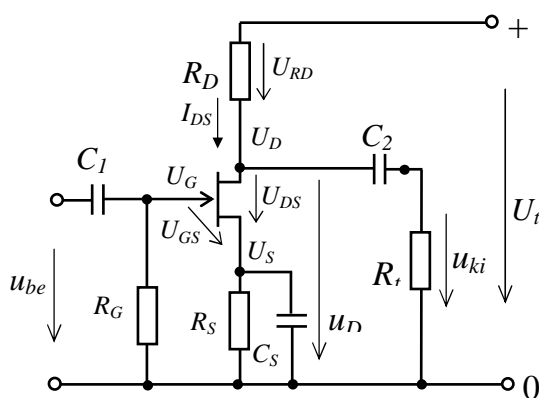
- c) Rajzolja be a megadott koordináta-rendszerekbe léptékhelyesen az u_{be} bemeneti feszültség időfüggvényét, a tranzisztor drain elektrodáján mérhető u_D feszültség időfüggvényét, valamint a kapcsolás u_{ki} kimeneti feszültségének időfüggvényét, ha a bemeneti feszültség: $u_{be} = 1 \sin \omega t [\text{V}]$!

5. Egy „ n ”csatornás tervezérlésű tranzisztorral ($JFET$) megvalósított közös source-ú (FS) erősítő kapcsolás látható az 1. ábrán.

Adatok:

- tápfeszültség: $U_t = 12\text{ V}$
- gate ellenállás: $R_G = 1\text{ M}\Omega$
- terhelő ellenállás: $R_t = 3,2\text{ k}\Omega$
- tranzistor drain-source árama: $I_{DS} = 1,5\text{ mA}$
- tranzistor meredeksége:
 $g_m = S = 1,25\text{ mS}$
- $U_{GS} = 0\text{ V}$ vezérlőfeszültséghez tartozó telítési áram: $I_{DSS} = 6\text{ mA}$
- $I_{DS} = 0$ áramhoz tartozó elzáródási feszültség: $U_0 = -4,8\text{ V}$

1. ábra.

- a) Határozza meg a kapcsolás I_{DS} munkaponti áramát, az R_S source-ellenállás, valamint az R_D munkaellenállás értékét, ha a munkaellenállás U_{RD} feszültsége megegyezik a $JFET$ -re jutó U_{DS} feszültséggel: $U_{DS} = U_{RD}$!

$$U_{GS} = ? \quad R_S = ? \quad U_{RD} + U_{DS} = ? \quad R_D = ?$$

- b) Rajzolja le a kapcsolás váltakozó áramú (kisjelű) helyettesítő képét!

- c) Számítsa ki az erősítő A_u feszültségerősítését! Adja meg az erősítés értékét dB -ben is! Határozza meg az R_{be} bemeneti és az R_{ki} kimeneti ellenállás értékét!

$$A_u = ? \quad A_u[dB] = ? \quad R_{be} = ? \quad R_{ki} = ?$$